

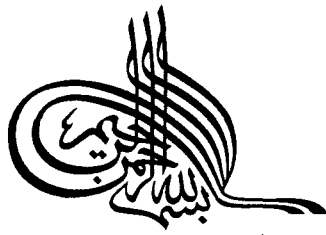
وزارت جهاد کشاورزی
معاونت ترویج و مشارکت مردمی
دفتر آموزش روستاییان

**تربیت
کارگر ماهر
پرورش دهندہ
گاو بومی
نژاد شاخص
(گله‌های اقماری)**

استاندارد
مهارت
و آموزش

پرورش
دام

کد: ۷۹-۲۱۲۶۰۱۲

□ شناسنامه استاندارد آموزشی:

- عنوان دوره: تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گاو بومی نژاد شاخص (گله‌های اقماری)
- عنوان رشته: پرورش دام
- تهیه و تدوین: گروه آموزشهای فنی و حرفه‌ای غیررسمی - هسته کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی - درسی پرورش و اصلاح دام
- ناشر: معاونت ترویج و مشارکت مردمی - دفتر آموزش روستاییان
- تاریخ انتشار: پاییز ۱۳۷۹
- نوبت چاپ: اول

این استاندارد آموزشی براساس اعلام نیاز معاونت امور دام - اداره کل پرورش و اصلاح دام تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴	۱- مقدمه
۵	۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۶	۳- تعریف دوره
۶	۴- مشخصات کلی دوره
۷	۵- هدفهای دوره
۱۰	۶- فرصت‌های شغلی
۱۱	۷- مخاطبین دوره (کارآموزان)
۱۱	۸- مربیان دوره
۱۲	۹- محتوای آموزشی دوره
۱۴	۱۰- فضاهاى آموزشى
۱۴	۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه
۱۵	۱۲- جدول مهارتها و تواناییهای کارآموزان
۱۶	۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصلها
	ضمیمه
	پرسشنامه‌های نظرخواهی از استادان در آموزشى
۱	بخش اول: ویژه مربیان آموزشى
۲	بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره
۳	بخش سوم: ویژه مجریان آموزشى

مقدمه

برگزاری دوره‌های آموزشی اعم از رسمی و غیررسمی هنگامی کارآمد و اثربخش خواهد بود که از اصول برنامه‌ریزی آموزشی پیروی کرده باشد. بدیهی است این امر موجب می‌گردد تمامی فعالیتهای آموزشی به سوی هدفهای دوره، همسو و متمرکز شوند به این جهت امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند.

استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان سازی کمی و کیفی دوره‌ها در سطح کشور، تحقق بهتر و آسانتر تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، تنظیم و پیش‌بینی دقیق بودجه و اعتبارات و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیتهای آموزشی برنامه‌ریزان برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌کند که یکی از هدفهای عمده تهیه استاندارد آموزشی حاضر، کمک به سازماندهی منطقی فعالیتهای آنان در جنبه‌های اجرای دوره‌های آموزشی است. از این رو قبل از هرچیز ضروری است که برای هر یک از اجزای دوره‌های آموزشی، اصول و شرایط برگزاری آن را با مراجعه به استاندارد درک نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که تمامی زحمات و تلاشهای برگزارکنندگان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت آنان در انجام امور محوله تضمین خواهد شد. بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی تمامی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات بکارگرفته شده در این استاندارد به شرح ذیل است:
تعریف کارآموز: به فردی گفته می‌شود که ضمن آشنایی با دانش فنی (اصول پرورش و نگهداری گاو بومی) مهارت‌های علمی و عملی لازم را جهت رکورددگیری و ثبت مشخصات و تکمیل فرم‌های مربوطه و بکارگیری نتایج حاصله را کسب نموده باشد.

- **محتوای آموزشی:** مجموعه اطلاعات، دانش و مهارتهایی است که طی یک دوره آموزشی به مخاطبین (کارآموزان) ارائه می‌شود و هدف برنامه‌ریزان دوره آن است که این مجموعه اطلاعات و مهارت‌ها را کارآموزان بخوبی و بطور صحیح بیاموزند.

حیطه شناختی: عبارتست از یادگیری آن بخش از محتوای آموزشی که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیت‌های ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

حیطه مهارتی: عبارتست از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مربی به نقطه شروع فعالیت‌های آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجراء دوره) انجام می‌گیرد.

ارزشیابی نهایی (پایان دوره): در پایان دوره از کارآموزان به شرح ذیل آزمون بعمل خواهد آمد:

- ۱- آزمون کتبی که بمنظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان درطول دوره بعمل می‌آید.
- ۲- آزمون عملی که برای ارزیابی میزان مهارت و تواناییهای کارآموزان درخصوص محتوای عملی دوره بعمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گاو بومی نژاد شاخص (گله‌های اقماری)»: دوره‌ای است که طی آن کارآموزان دانش فنی و مهارت‌های لازم در زمینه پرورش و نگهداری اصولی و صحیح دام را قرا می‌گیرند.

مشخصات کلی دوره آموزشی

شرایط شرکت در دوره	شاغل بعنوان کارگر دامداری علاقتمند به اشتغال در این زمینه
مشخصات کارآموز	جنسیت: مرد و زن سطح سواد: حداقل خواندن و نوشتن برای شاغلین و پایان دوره ابتدایی برای غیرشاغلین علاقتمند به این حرفه سن: حداقل ۱۸ سال
مدت دوره	۱۱ روز
کل ساعات دوره	۴۴ ساعت [۱۵ ساعت نظری و ۲۹ ساعت عملی] روزانه ۴ ساعت
ظرفیت پذیرش هر دوره	حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر
شیوه اجراء	نظری و عملی - روزانه
کادر آموزشی	- یکنفر کارشناس امور دام برای تدریس محتوای نظری و عملی در زمینه مسایل پرورشی - یکنفر دکتر دامپزشک برای تدریس محتوای نظری و عملی در زمینه مسایل بهداشت و بیماریها
شرایط قبولی کارآموز	- کسب نمره حداقل ۱۴ (میانگین نمرات نظری و عملی) - نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره
کادر اجرایی	مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان - اداره ترویج شهرستان - مرکز آموزش روستاییان

هدفهای دوره

هدفهای اساسی دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گاو بومی نژاد شاخص» (گله‌های اقماری) به تفکیک عبارتند از:

۱- هدفهای اختصاصی

هدف اختصاصی این دوره ایجاد زمینه اشتغال مولد در مناطق روستایی و عشایری از طریق ارتقاء یادگیری و آموزش در زمینه پرورش گاو بومی نژاد شاخص (گله‌های اقماری)

۲- هدفهای آموزشی

۲-۱- هدفهای کلی: هدفهای کلی این دوره ارتقاء یادگیری فراگیران در حیطه شناختی و مهارتی در زمینه‌های توانایی ثبت مشخصات گاو، توانایی رکوردبرداری (شیر، وزن)، توانایی انتخاب گاو مناسب، توانایی رعایت نکات بهداشتی، توانایی کنترل جفتگیری‌ها و برنامه‌ریزی در این خصوص و توانایی بکارگیری نتایج و اطلاعات بدست آمده برای پرورش گاو بومی نژاد شاخص (گله‌های اقماری) است.

۲-۲- هدفهای جزئی: هدفهای جزئی - آموزشی دوره رشد کمی و کیفی فراگیران در حیطه شناختی از سطح یادگیری دانش تا قضاوت و ارزیابی امور و حیطه مهارتی (روانی - حرکتی) کارآموزان از سطح تقلید تا عادی شدن اجرای مهارتها در زمینه‌ها و مسائل ذیل است:

- آشنایی با نحوه تهیه شناسنامه و روشهای مختلف شناسایی دام (شماره گوشه، گردن، بدن و اسکلیچ)

- آشنایی با نحوه انواع کارت شناسایی دام

- آشنایی با نحوه رکوردگیری شیر از طریق ظروف نمونه‌گیری و رکوردگیری شیر،

توانایی رکوردگیری حجم شیر

- آشنایی و توانایی نحوه تهیه نمونه شیر برای ارسال به آزمایشگاه (درصد چربی،

پروتئین)

- آشنایی با نحوه رکوردگیری وزن از طریق برنامه زمانبندی وزن کشتی (گروههای سنی ۳، ۶، ۱۲ و ۱۸ ماهگی)

- آشنایی با وزن کشتی صحیح و اصولی (زمان وزن کشتی، شرایط، تغذیه‌ای دام و...)

- آشنایی با نحوه مقید کردن دام هنگام وزن کشتی

- شناخت خصوصیات فنوتیپی و تولیدی گاو نر و ماده مولد

- درک و فهم اندازه‌گیری ابعاد بیومتری و ارزیابی دام و خصوصیات شیرواری

- کسب شناخت مهارت در انواع سموم و مواد ضد عفونی و نحوه ضد عفونی دام و جایگاه

- آشنایی با بیماریهای شایع منطقه و بیماریهای واگیر با برنامه زمان بندی

واکسیناسیون فردی

- شناخت اصول فنی و بهداشتی جایگاه

- کسب دانش و توانایی رعایت موارد و اصول در کنترل جفتگیریها (جفتگیری چرخشی

جهت کاهش ضریب همخونی به کاهش سخت زایی)

- عوامل مؤثر بر قدرت تولید مثل از جمله محیطی، ژنتیکی

- آشنایی با قدرت باروری در تلیسه و گاو نر

- شناخت و مهارت در زمان مناسب برای شروع برنامه جفتگیری در تلیسه و گوساله نر

(سن، وزن)

- کسب مهارت در فوائد و علل اقتصادی بودن تلقیح مصنوعی

- نقش تلقیح مصنوعی در افزایش تولید شیر و گوشت و اهمیت آن در اصطلاح نژاد دام

- آشنایی با نحوه جمع آوری اطلاعات ضروری در قالب فرمهای رکوردگیری

- کسب آشنایی از برنامه اصلاح نژادی و ارزیابی نتایج حاصله

- نحوه بکارگیری از برگشت اطلاعات آنالیز شده

- کسب شناخت و مهارت در روشهای تکثیر گاو مولد ممتاز

هدفهای رفتاری: در پایان دوره کارآموزان پس از شرکت فعال و یادگیری کل فرایند مباحث

و سرفصلها به عناوین، محتوا و توانایی های ذیل دست می یابند.

- اهمیت و ضرورت ثبت مشخصات را در پرورش گاو توضیح می‌دهند.
- با نحوه تهیه شناسنامه و روشهای مختلف شناسایی دام (شماره گوش، گردن، بدن و اسکلیچ) آشنا می‌شوند و آن را تشخیص می‌دهند.
- انواع کارت شناسایی دام را مورد ارزیابی و تحلیل قرار می‌دهند.
- نحوه رکوردگیری شیر را محاسبه می‌کنند و رکوردگیری شیر از طریق ظروف نمونه‌گیری و رکوردگیری شیر و رکوردگیری حجم شیر، تهیه نمونه شیر برای ارسال به آزمایشگاه (درصد چربی - پروتئین) را عملاً انجام می‌دهند.
- طریقه رکوردگیری وزن شیر را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهند و یک برنامه زمان‌بندی وزن کشی (گروههای سنی، ۳ و ۶ و ۱۲ و ۱۸ ماهگی) و وزن کشی صحیح و اصولی و نحوه مقید کردن دام هنگام وزن کشی را به تنهایی و با مهارت در کار اعمال می‌کنند.
- خصوصیات فنوتیپی و تولیدی گاو نر و ماده را توصیف می‌کنند.
- اندازه‌گیری ابعاد بیومتری و ارزیابی دام را از طریق ارتفاع جلوگاه، دور سینه، طول پشتی، عرض پیشانی، ارتفاع کپل، عمق سینه، عرض شانه، عرض پین را ضمن توضیح با مهارت انجام می‌دهند.
- با خصوصیات شیرواری گاو از نزدیک آشنا می‌شوند بطوری که می‌توانند هر یک را نام برده و شرح بدهند.
- انواع سموم و مواد ضد عفونی کننده را تشخیص می‌دهند و ضد عفونی دام و جایگاه را با راهنمایی مربی انجام می‌دهند.
- بیماریهای شایع منطقه و بیماریهای واگیر را با دقت شناسایی می‌کنند.
- یک برنامه زمان‌بندی واکسیناسیون ضروری ارائه می‌دهند.
- اصول فنی و بهداشتی جایگاه را می‌فهمند و توضیح می‌دهند.
- موارد اصولی در کنترل جفتگیری چرخشی جهت کاهش ضریب همخونی، کاهش سخت‌زایی را مورد نقد و اظهار نظر قرار می‌دهند.

- عوامل مؤثر بر قدرت تولید مثل مانند عوامل محیطی (تغذیه‌ای و ژنتیکی) را در یک فیلم آموزشی عملاً به نمایش می‌گذارند.
- قدرت باروری در تلیسه و گاو نر را تعیین می‌کنند.
- زمان مناسب را برای شروع برنامه جفتگیری در تلیسه و گوساله نر (سن، وزن) را مشخص می‌کنند.
- نحوه مراقبت لازم برای جفتگیری غیر کنترل شده را ضمن توضیح در پرورش گاو بومی عملاً انجام می‌دهند.
- فواید و علل اقتصادی بودن تلقیح مصنوعی را شرح می‌دهند.
- نقش تلقیح مصنوعی را در افزایش تولید شیر و گوشت را توضیح می‌دهند و اهمیت آن در اصطلاح نژاد دام عملاً در یک فیلم آموزشی تبیین می‌کنند.
- اطلاعات ضروری را در قالب فرمهای رکورگیری به دقت جمع‌آوری می‌کنند.
- با برنامه اصلاح نژادی و بطور مقدماتی آشنا می‌شوند و عملیات ارزیابی نتایج حاصله را با دقت انجام می‌دهند.
- نحوه بکارگیری از برگشت اطلاعات آنالیز شده را مورد بحث و ارزیابی قرار می‌دهند.
- روشهای تکثیر گاو مولد ممتاز را ضمن توضیح در یک فیلم آموزشی عملاً نشان می‌دهند.

فرصتهای شغلی

- کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گاو بومی نژاد شاخص (گله‌های اقماری)»؛ قادر خواهند بود که از فرصتهای شغلی زیر استفاده کنند:
- ۱- بعنوان کارگر گاوداری با ارائه کار با کیفیت‌تر منشأ خدمات بهتر و کسب درآمد و مزد بیشتری برای خود باشند.
  - ۲- استخدام بعنوان کارگر ماهر گاوداری برای افراد علاقمند به اشتغال کار در دامداریها.

مخاطبین دوره (کارآموزان)

- در دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گاو بومی نژاد شاخص» کارآموز به کسانی اطلاق می‌گردد که حداقل شرایط ذیل را دارا باشند:
- الف - در گاو‌داریهای روستایی بعنوان کارگر شاغل باشند.
  - ب - به اشتغال و کار در دامداریها علاقمند باشند.
  - ج - حداقل دارای سواد خواندن و نوشتن (برای شاغلین) و پایان دوره ابتدایی (برای غیر شاغلین) باشند.
  - د - سن آنها کمتر از ۱۸ سال نباشد.

مربیان دوره

مربیان دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گاو بومی نژاد شاخص» کسانی هستند که:

- در زمینه پرورش گاو و مسائل مربوط به آن دارای حداقل ۲ سال تجربه مفید باشند.
- از عهده تدریس محتوای آموزشی علمی و عملی دوره برآیند.
- دارای تحصیلات مناسب و تجارب کافی باشند.

● **یادآوری ۱:** تشخیص صلاحیت علمی مربیان از طریق دستورالعملهای صادر

شده از سوی دفتر آموزش روستائیان وزارت جهادسازندگی صورت می‌گیرد.

● **یادآوری ۲:** برای تدریس در این دوره اولویت با مربیانی است که دوره‌های

ویژه تربیت مربی را گذرانده باشند.

● **یادآوری ۳:** برای تدریس دوره حداقل استفاده از ۲ مربی به شرح ذیل ضروری

و الزامی است.

- کارشناس دامپروری برای تدریس نظری و عملی مرتبط به مسائل پرورشی.

- دکترای دامپزشکی برای تدریس محتوای نظری و عملی مرتبط به مسائل

بهداشتی و بیماریها.

محتوای آموزشی دوره

محتوای دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گاو بومی نژاد شاخص» (گله‌های اقماری) مجموعاً ۴۴ ساعت است که ۱۵ ساعت آن به محتوای نظری و ۲۹ ساعت آن به عملیات کارگاهی و محتوای عملی اختصاص دارد. در این دوره آموزشی روزانه ۴ ساعت تدریس صورت می‌گیرد که مجموع طول دوره ۱۱ روز خواهد بود. سرفصلهای این دوره به تفکیک محتوای نظری و نظری / عملی (توأم) به شرح ذیل است:

۱- محتوای نظری:

مبانی مباحث و محتوای از ایندوره که بایستی برای فراگیران در حد ارتقاء حیطه شناختی تدریس شود مجموعاً ۵ ساعت که شامل سرفصلهای ذیل است:

- اهمیت ثبت مشخصات و نحوه تهیه شناسنامه [یک ساعت]

- آشنایی با روشهای مختلف شناسایی دام (شماره گوش، گردن، بدن و اسکیچ) [یک

ساعت]

- شناخت خصوصیات فنوتیپی و تولیدی گاو نر و ماده مولد [یک ساعت]

- شناخت اصول فنی و بهداشتی جایگاه [یک ساعت]

۲- محتوای نظری / عملی (توأم):

محتوای نظری / عملی (توأم) دوره مجموعاً ۱۰ ساعت مبانی مباحثی که در حیطه یادگیری شناختی است و ۲۹ ساعت آن به یاددهی و ارتقاء حیطه مهارتی فراگیران است این محتوای شامل سرفصلهای ذیل است:

- آشنایی با نحوه رکوردگیری شیر شامل آشنایی نظری و عملی با ظروف نمونه‌گیری و

رکوردگیری شیر، رکوردگیری حجم شیر، و نحوه تهیه نمونه شیر برای ارسال به

آزمایشگاه (درصد چربی، پروتئین و...) [ن = یک و نیم ساعت و ع = چهار ساعت]

- آشنایی با نحوه رکوردگیری وزن از جمله برنامه زمان‌بندی وزن‌کشی سنی ۳، ۶، ۱۲،

۱۸ ماهگی) وزن‌کشی صحیح و اصولی در زمان وزن‌کشی، شرایط تغذیه‌ای دام و... نحوه

مقید کردن دام هنگام وزن‌کشی [ن = یک و نیم ساعت و ع = چهار ساعت]

شناخت نحوه اندازه‌گیری ابعاد بیومتری و ارزیابی دام [ن = نیم ساعت و ع = سه ساعت]
 - آشنایی با خصوصیات شیرواری گاو [ن = نیم ساعت و ع = سه ساعت]
 - آشنایی با انواع سموم و مواد ضد عفونی شامل نحوه ضد عفونی دام و جایگاه [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- آشنایی با بیماریهای شایع منطقه و بیماریهای واگیر و شناخت برنامه زمان‌بندی واکسیناسیون ضروری [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]
 - آشنایی با رعایت موارد اصولی در کنترل جفتگیریها (جفتگیری چرخشی جهت کاهش کاهش ضریب همخوانی، کاهش سخت‌زایی) [ن = نیم ساعت و ع = یک ساعت]
 - عوامل مؤثر بر قدرت تولید مثل از جمله عوامل محیطی (تغذیه‌ای) ژنتیکی در حد کوچک، متوسط، و بزرگ و آشنایی با قدرت باروری در تلیسه و گاو نر [ن = نیم ساعت و ع = یک ساعت]

- شناخت زمان مناسب برای شروع برنامه جفتگیری در تلیسه و گوساله نر (سن، وزن) [ن = نیم ساعت و ع = یک ساعت]
 - آشنایی با مراقبت‌های لازم برای جفت‌گیری غیر کنترل شده [ن = نیم ساعت و ع = یک ساعت]

- آشنایی با فواید و علل اقتصادی بودن تلقیح مصنوعی [ن = نیم ساعت و ع = یک ساعت]
 - آشنایی با نقش تلقیح مصنوعی در افزایش توجیه شیر و گوشت و اهمیت آن در اصلاح نژاد دام [ن = نیم ساعت و ع = یک ساعت]
 - آشنایی با نحوه جمع‌آوری اطلاعات ضروری در قالب فرمهای رکوردگیری [ن = نیم ساعت و ع = یک ساعت]
 - آشنایی مقدماتی از برنامه اصلاح نژادی و ارزیابی نتایج حاصله [ن = نیم ساعت و ع = یک ساعت]

- شناخت نحوه بکارگیری از برگشت اطلاعات آنالیز شده [ن = نیم ساعت و ع = نیم ساعت]
 - آشنایی با روشهای تکثیر گاو مولد ممتاز [ن = نیم ساعت و ع = نیم ساعت]

فضای آموزشی

فضای آموزشی (اعم از کلاس، عرصه، کارگاه کار عملی و ...) مورد نیاز این دوره باید از طریق مرکز آموزش روستاییان استان و یا شهرستان تأمین گردد. چنانچه استانی دارای مرکز آموزش نباشد، می‌بایست از مکانهای مشابه (مطابق دستورالعملهای دفتر آموزش روستاییان) استفاده نماید.

- یادآوری: در هر صورت در زمینه فضای آموزشی دو نکته حائز اهمیت است:
  - فضای آموزشی باید با دستورالعملها و آئین‌نامه‌های دفتر آموزش روستاییان مطابقت داشته باشد.
  - یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد بود.

شرایط قبولی

- کارآموزانی پذیرفته شده نهایی شناخته می‌شوند که حائز شرایط ذیل باشند:
- ۱- میانگین نمرات درس عملی و نظری وی از ۱۴ کمتر نباشد.
  - ۲- غیبت (موجه و غیرموجه) وی از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره بیشتر نباشد.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارتها و تواناییهای کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان	نمره
۱۶	آشنایی با نحوه تهیه شناسنامه و انواع کارت شناسایی دام	۱
۱۶	کسب شناخت و توانایی در رکوردگیری شیر	۲
۱۶	شناخت خصوصیات گاو مناسب و توانایی انتخاب آن	۳
۱۶	شناخت مسائل و نکات بهداشتی لازم برای پرورش گاو بومی	۴
۱۷	آگاهی و توانایی در بکارگیری اطلاعات بدست آمده در مورد پرورش گاو بومی نژاد شاخص	۵

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گاو بومی نژاد شاخص (گله های اقماری)»

رشته: پرورش دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تنوری	عملیات کارگاهی		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		زمان	نوع	
۱	توانایی ثبت مشخصات گاو ۱-۱ اهمیت ثبت مشخصات ۱-۲ آشنایی با نحوه تهیه شناسنامه ۱-۳ آشنایی با روشهای مختلف شناسایی دام (شماره گوش، گردن، بدن، اسکیچ) ۱-۳ آشنایی با انواع کارت شناسایی دام	۳	انجام عملیات ثبت مشخصات و تهیه شناسنامه	ماژیک، وایت برد، اورهد یک دستگاه، انواع کارت شناسایی و شناسنامه، شماره گوش، شماره گردن، پنس شماره زن یک دستگاه
۲	توانایی رکوردبرداری (شیر، وزن) ۲-۱ آشنایی با نحوه رکوردگیری شیر ۲-۱-۱ آشنایی با ظروف نمونه گیری و رکوردگیری شیر ۲-۱-۲ آشنایی علمی با رکوردگیری حجم شیر ۲-۱-۳ آشنایی با نحوه تهیه نمونه شیر برای ارسال به آزمایشگاه ۲-۲ آشنایی با نحوه رکوردگیری وزن ۲-۲-۱ شناخت برنامه زمان بندی وزن کشی (گروه های سنی ۳ و ۶ و ۱۲ و ۱۸ و... ماهگی) ۲-۲-۲ آشنایی با وزن کشی صحیح و اصولی (زمان وزن کشی، شرایط تغذیه ای دام و...) ۲-۲-۳ آشنایی با نحوه مقید کردن دام هنگام وزن کشی	۳	رکوردگیری از شیر توزین وزن دام تهیه نمونه شیر جهت ارسال به آزمایشگاه	فرمهای رکوردگیری شیر و وزن باسکول ۵۰۰ کیلویی یک دستگاه، ظرف نمونه گیری شیر ۱۰ عدد، سطل پلاستیکی ۱۰ لیتری مدرج ۵ عدد
۳	توانایی انتخاب گاو مناسب ۳-۱ شناخت خصوصیات فنوتیپی و تولیدی گاو نر و ماده مولد ۳-۲ آشنایی با اندازه گیری ابعاد بیومتری و ارزیابی دام (ارتفاع جدوگاه، دور سینه، طول پشتی، عرض پیشانی، ارتفاع کپل، عمق سینه، عرض بین) ۳-۳ آشنایی با خصوصیات شیرداری گاو	۲	اندازه گیری ابعاد بیومتری نمایش اسلاید	خط کش T بیومتری کوچک و بزرگ هر کدام یک عدد اسلاید
۴	توانایی رعایت نکات بهداشتی ۴-۱ آشنایی با انواع سموم و مواد ضد عفونی کننده ۴-۱-۱ آشنایی با نحوه ضد عفونی دام و جایگاه ۴-۲ آشنایی با بیماریهای شایع منطقه و بیماریهای واگیر ۴-۲-۱ شناخت برنامه زمان بندی واکسیناسیون های ضروری ۴-۳ شناخت اصول فنی و بهداشتی جایگاه	۲	ضد عفونی دام و جایگاه	انواع سموم و مواد ضد عفونی به مقدار کافی

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت کارگرماهر پرورش دهنده گاو بومی نژاد شاخص (گله های اقماری)»

رشته: پرورش دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	زمان		عملیات کارگاهی	نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		ساعت	روز		
۵	توانایی کنترل جفتگیری ها و برنامه ریزی در این خصوص	۳	۸	انجام عملیات بازدید از واحد گاو داری	
۵.۱	آشنایی با رعایت موارد اصولی در کنترل جفتگیریها (جفتگیری چرخشی جهت کاهش ضریب همخونی، کاهش سخت زایی)				
۵.۲	عوامل موثر بر قدرت تولید مثل				
۵.۲.۱	عوامل محیطی (تغذیه ای)				
۵.۲.۲	عوامل ژنتیکی				
۵.۳	آشنایی با قدرت باروری در تلیسه				
۵.۴	آشنایی با قدرت باروری در گاو نر				
۵.۵	شناخت زمان مناسب برای شروع برنامه جفتگیری در تلیسه و گوساله نر (سن، وزن)				
۵.۶	آشنایی با مراقبت های لازم برای جفتگیری غیرکنترل شده				
۵.۷	آشنایی با فوائد و علل اقتصادی بودن تلقیح مصنوعی				
۵.۸	آشنایی با نقش تلقیح مصنوعی در افزایش تولید شیر و گوشت و اهمیت آن در اصلاح نژاد دام				
۶	توانایی بکارگیری نتایج و اطلاعات بدست آمده	۲	-		
۶.۱	آشنایی با نحوه جمع آوری اطلاعات ضروری در قالب فرمهای رکوردگیری				
۶.۲	آشنایی مقدماتی از برنامه اصلاح نژادی و ارزیابی نتایج حاصله				
۶.۳	شناخت نحوه بکارگیری از برگشت اطلاعات آنالیز شده				
۶.۴	آشنایی با روشهای تکثیر گاو مولد ممتاز				
	جمع	۱۵	۲۹		

کد:

ضمیمه

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مربی:

مدرک تحصیلی .....
 عضو جهاد
 غیر عضو جهاد

سابقه تدریس $\frac{\text{داخل جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}{\text{خارج از جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}$ شهرستان محل خدمت: .....

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده در استاندارد برای ارائه سرفصلهای درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....
.....

۲- آیا شروط پیشنهاد شده در استاندارد جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد مرقوم فرمایید.

.....
.....

۳- بنظر شما آیا فرصتهای شغلی پیشنهاد شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بیان فرمایید.

.....
.....

کد:

۴- بنظر شما آیا موارد و عناوین غیر ضروری در استاندارد (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است ضمن بیان دلایل، شماره ردیف عناوین مذکور را ذکر نمایید. بله خیر

شماره ردیف	دلایل

۵- بنظر شما آیا در استاندارد واژه و اصطلاح غلط و یا دشوار و غیر مرسوم مشاهده می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید. بله خیر

شماره ردیف	واژه یا مفهوم نادرست	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی

۶- بطور کلی آیا در استاندارد جدول مهارت و آموزشی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است نظر تان را در جدول ذیل بنویسید. بله خیر

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷- آیا شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید. بله خیر

۸- در صورتیکه نظرات و پیشنهاداتی دارید که می تواند ما را در بهبود برنامه های آموزشی کمک و یاری نماید آنرا مرقوم فرمایید.

آدرس: لطفاً پس از پاسخ به سئوالات، پرسشنامه را در اختیار مجری قرار دهید.

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره

کارآموز محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمائید.

مشخصات:

میزان سواد: ..... شغل: .....
شهرستان یا روستای محل زندگی: .....

۱- تا چه حد مطالبی را که در طول این دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۲- موضوعات و مطالبی که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه درارتباط با مسائل شغلتان بوده است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۳- بنظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی بکارگرفته شده در طول دوره، کافی و مناسب بوده است؟

بله خیر

۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزشهای عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟

بله خیر

۵- آیا در طول این دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ مثبت است، لطفاً بفرمایید این بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود.

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

کد :

۶- اگر جهادسازندگی دوره دیگری را در ارتباط با شغلتان برگزار نماید آیا شما مایل هستید در آن دوره

خیر

بله

شرکت کنید؟

۷- در صورتیکه پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید آنرا بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از اینکه سئوالات را پاسخ دادید، پرسشنامه را در اختیار مجری دوره قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مجری محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مجری:

مدرک تحصیلی: ..... رشته تحصیلی: .....

مسئولیت: ..... شهرستان محل خدمت: .....

۱ - بنظر شما میزان استقبال روستاییان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان جهت ثبت نام در این دوره تا چه حد است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

در هر صورت دلایل آنرا مرقوم فرمایید.

.....
.....

۲ - بنظر شما آیا شرایط شرکت در دوره و مشخصات کارآموزان در استاندارد مناسب است؟

خیر بله

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید اضافه و یا حذف شود، بنویسید.

.....
.....

کد:

۳- بنظر شما آیا وسایل و تجهیزات آموزشی پیش‌بینی شده در استاندارد قابل دسترسی بوده است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه برنامه‌ریزان آموزشی قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....
.....

۴- بنظر شما آیا مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش‌بینی شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است دلایل آنرا بیان نمایید.

.....
.....

۵- لطفاً بفرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....
.....
.....
.....

۶- چنانچه پیشنهاد یا انتقادی در مورد هر یک از عناوین مندرج در استاندارد دارید مرقوم نمایید.

.....
.....
.....
.....
.....

لطفاً بعد از تکمیل پرسشنامه آنرا به مدیریت ترویج و مشارکت مردمی (اداره آموزش روستائیان)

عودت فرمایید.